

PRELAZNI SPORAZUM O TRGOVINI I TRGOVINSKIM PITANJIMA IZMEĐU EVROPSKE ZAJEDNICE I REPUBLIKE SRBIJE

Narodna skupština Republike Srbije je 9. septembra 2008. godine ratifikovala Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) i Prelazni trgovinski sporazum. SSP i Prelazni sporazum su potpisani 29. aprila 2008. godine u Briselu.

SSP će stupiti na snagu nakon što ga potvrde Savet ministara Evropske unije i Evropski parlament i nakon ratifikacije u svim državama potpisnicama, članicama EU. Prelazni sporazum će stupiti na snagu nakon što ga potvrde Savet ministara EU i Evropski parlament.

Prelazni sporazum predstavlja trgovinski deo SSP i odnosi se na međusobnu trgovinu industrijskim i poljoprivrednim proizvodima i primenjivaće se do ratifikacije SSP u zemljama članicama EU.

Prema ovom sporazumu EU i Srbija će, u periodu od najviše šest godina, počevši od stupanja na snagu Prelaznog sporazuma, postepeno uspostaviti zonu slobodne trgovine u skladu sa odredbama ovog sporazuma.

Koncesije EU za industrijske proizvode poreklom iz Srbije određene su članom 5. Prelaznog sporazuma prema kojem će se carine na uvoz industrijskih proizvoda poreklom iz Srbije, kao i dažbine koje imaju isto dejstvo ukinuti odmah nakon stupanja na snagu Prelaznog sporazuma.

Koncesije Srbije za industrijske proizvode poreklom iz EU određene su članom 6. Prelaznog sporazuma, prema kojem će se carine na uvoz u Srbiju industrijskih proizvoda poreklom iz EU predviđene Aneksom I postepeno smanjivati i ukidati u prelaznom periodu od najviše šest godina. Carine na robu koja nije navedena u Aneksu I ukidaju se stupanjem na snagu Prelaznog sporazuma.

Aneks I Prelaznog sporazuma sadrži liste osetljivih industrijskih proizvoda grupisane po stepenu osetljivosti na: osetljive - Lista A, veoma osetljive - Lista B i najosetljivije - Lista C. Dinamika sniženja carinskih stopa po listama je:

A - osetljivi proizvodi (so; mineralna goriva i ulja i proizvodi njihove destilacije; neorganski i organski hemijski proizvodi; plastične mase i proizvodi od plastičnih masa; kaučuk i proizvodi od kaučuka i gume; drvo i proizvodi od drveta; hartija i karton, šeširi i kape; proizvodi od kamena, gipsa, cementa, betona, azbesta i sličnih materijala, staklo i proizvodi od stakla; proizvodi od gvožđa i čelika; razni proizvodi od prostih metala; mašine, mehanički uređaji; električne mašine i oprema; vozila za sneg, golf vozila i slično, karoserije, radna vozila na elektropogon; merni, kontrolni, precizni, medicinski i hirurški instrumenti i aparati; časovnici; igračke).

B - veoma osetljivi proizvodi (sapun; organska površinska sredstva; razni proizvodi hemijske industrije; plastične mase i proizvodi od plastičnih masa; kaučuk i proizvodi od kaučuka i gume; prirodno i veštačko krzno; proizvodi od krzna; drvo i proizvodi od drveta; obuća; proizvodi od kamena, gipsa, cementa, betona, azbesta i sličnih materijala; keramički proizvodi; staklo i proizvodi od stakla; prirodni ili kultivisani biseri; proizvodi od gvožđa i čelika; bakar i proizvodi od bakra; aluminijum i proizvodi od aluminijuma; alati;

mašine, mehanički uređaji, oprema; železnički ili tramvajski vagoni; traktori veće snage, putnička i teretna vozila u rastavljenom stanju, šasije, karoserije; časovnici; nameštaj; igračke).

C - najosetljiviji proizvodi (proizvodi od kože; hartija i karton; obuća; keramički proizvodi; staklo i proizvodi od stakla; gvožđe i čelik i proizvodi od njih; bakar i proizvodi od bakra; aluminijum i proizvodi od aluminijuma; električne mašine i oprema; motokultivatori i traktori manje snage, nova i upotrebljavana putnička i teretna vozila, specijalna vozila, bicikli; oružje i municija; nameštaj).

Carinske koncesije za **poljoprivredne proizvode** koje Srbija daje za uvoz iz EU, sadrže pet modela liberalizacije:

- 1) **Potpuna liberalizacija** stupanjem na snagu trgovinskog dela Sporazuma-(Lista 1);
- 2) **Postepena liberalizacija** u toku **pet godina** prelaznog perioda **do nultog nivoa** ovih carina u šestoj godini primene - (Lista 2);
- 3) **Postepena liberalizacija** u toku pet godina uz zadržavanje **sezonske carine**-(Lista 3);
- 4) **Bez liberalizacije** i nakon isteka tranzicionog perioda - **carine i prelevmani** se ne smanjuju niti ukidaju ni u toku ni nakon tranzicionog perioda - (Lista 4);
- 5) **Postepena liberalizacija** u toku pet godina **do određenog nivoa carina** na kojem se zadržavaju i po isteku tog prelaznog perioda - u šestoj godini -(Lista 5).